

Nr 41.

Av herr **Ahlkvist**, om *årlig pension åt förre vägarbetaren N. Nilsson.*

Jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 juni 1944 (nr 502) med föreskrifter angående pensionering av vissa f. d. arbetare vid vägväsendet kan pension beviljas dels arbetare i statens tjänst, som före den 1 januari 1944 innehaft anställning hos vägdistrikt och som sedermera vunnit mera stadigvarande arbetaranställning vid vägförvaltning, dels hos vägdistrikt före ovannämnda dag anställd arbetare, som är född före den 1 januari 1884 samt kvarstått i anställning intill 1943 års utgång eller på grund av arbetsbrist permitterats av vägdistrikt under år 1943 och som sedermera ej vunnit arbetaranställning som nyss sagts. Pension må dock beviljas endast under förutsättning att arbetaren vid anställningens upphörande eller, i fråga om arbetare, som permitterats av vägdistrikt, vid tiden för permitteringen under en tid av sammanlagt minst 15 år, därav minst 12 år före fyllda 60 år, innehaft anställning i statens tjänst eller hos väghållningsdistrikt eller vägdistrikt eller ock hos entreprenör vid vägunderhållet och arbetet utgjort hans huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla.

Härutöver har Kungl. Maj:t, sedan riksdagen i skrivelse den 7 maj 1945 (nr 219) anmält sitt beslut i anledning av Kungl. Majt:s proposition angående pension till vissa f. d. arbetare vid vägväsendet jämte i ämnet väckta motioner, i skrivelse den 8 juni 1945 till statens pensionsanstalt för kännedom och efter rättelse meddelat förordnande, att pension enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 22 juni 1944 (nr 502) kan utgå jämväl till sådana f. d. arbetare vid vägväsendet, som ha en sammanlagd anställningstid av minst 15 år, varav mindre än 12 år före fyllda 60 år.

Under åberopande av ovannämnda kungörelse inlämnade förutvarande arbetaren hos vägförvaltningen i Malmöhus län Nils Nilsson den 21 september 1944 samt i en förnyad begäran den 9 december 1944 till kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansökan om pension. Kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansåg sig emellertid icke kunna tillstyrka den sökta pensionen, enär Nilsson icke innehaft i kungörelsen stadgad anställningstid av minst 15 år.

Av åldersbetyg framgår, att Nilsson är född den 3 oktober 1879 och således 66 år gammal. Han har varit anställd vid vägväsendet under tiden 9 april 1929—9 december 1944 med en sammanlagd anställningstid av 11 år 11 månader 11 dagar och därvid gjort sig förtjänt av gott vitsord.

Även om Nilsson icke innehaft i gällande pensionsbestämmelser stad-

gade sammanlagda anställningstid av minst 15 år, bör detta icke få vara avgörande för att icke tillerkänna honom pension eller understöd. Beaktas bör, att han under avsevärd tid varit sysselsatt inom vägväsendet men numera icke på detta arbetsområde kan erhålla sin försörjning. Därest vägväsendet efter den 1 januari 1944 handhafts av vägdistriktet är det sannolikt att Nilsson kunnat några år få fortsätta att arbeta med i varje fall förekommande lättare arbeten. I många fall tilläto vägdistriktet att en arbetare, som på grund av hög ålder eller av annan orsak hade nedsatt arbetsförmåga, kvarstod i arbete så länge arbetaren ansåg sig kunna utföra något arbete. Efter förstatligandet föreligger endast möjlighet för en sådan arbetare att kvarstå i tjänst hos vägförvaltning, därest det fattas en kortare tid, innan arbetaren uppnår 15 års anställningstid och arbetarens pensionsfråga genom kvarblivande i arbetet ytterligare någon kortare tid kommer i ett bättre läge. Därest det fattas längre tid, innan arbetaren uppnår de 15 åren, avskedas sådan arbetare av vägförvaltning såsom skett med Nilsson. Det synes därför sannolikt, att om vägförstatligandet icke skett hade han genom arbete hos vägdistriktet ytterligare några år kunnat försörja sig. De låga arbetsinkomster, som Nilsson åtnjutit genom vägarbete, ha icke medgivit, att han därav kunnat spara något för ålderdomen. Med hänsyn till åberopade förhållanden synes därför pension eller understöd i en eller annan form böra kunna beredas Nilsson.

Enligt kungörelsen 1944:502 uppgår den lägsta pensionen till förutvarande arbetare hos vägdistrikt till 708 kronor om året. A denna pension utgå ej några rörliga tilläggsförmåner. Med hänsyn härtill och då denna pension skulle utgå till vägarbetare med en anställningstid av mellan 15 och 20 år, synes pensionen i förevarande fall skäligen böra bestämmas till ett något lägre belopp, förslagsvis 636 kronor per år. Därest riksdagen skulle bifalla Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 5, att pension å 708 kronor till vägarbetare skall höjas med 60 kronor, torde samma höjning böra ske av den nu ifrågasatta pensionen.

Aberopande det anförda hemställas,

att riksdagen må medgiva, att Nilsson må från och med den 1 januari 1946 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 636 kronor, varå tilläggsförmåner ej må utgå.

Stockholm den 17 januari 1946.

Emil Ahlqvist.